

عنوان مقاله:

تحلیل اضطراب در متن احادیث فقهی از نگاه صاحب جواهر

محل انتشار:

فصلنامه فقه و اصول، دوره 54، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

سید علی دلبری - دانشیار دانشگاه علوم اسلامی رضوی

سید جعفر علوی - استادیار دانشگاه علوم اسلامی رضوی

علی اکبر حبیبی مهر - دانش آموخته دکتری دانشگاه علوم اسلامی رضوی

خلاصه مقاله:

احادیث فقهی که گنجینه کلام الهی است، دچار آسیب های گوناگونی از جمله اضطراب متن شده است. صاحب جواهر از جمله فقیهانی است که به این دست احادیث توجه ویژه داشته است. برای شناخت رویکرد صاحب جواهر به مسئله، یافتن پاسخ وی به این پرسش ها ضروری است: اصل بر اضطراب متن حدیث فقهی است یا عدمش؟ عوامل اضطراب متن حدیث، مراحل بررسی، پیامد ها و کاربرد ها و مرجحات یک گزارش در روایت مضطرب کدام اند؟ نوشتار پیش رو با روش توصیفی تحلیلی به این نتایج رسیده است که اولاً، از منظر صاحب جواهر، اصل بر عدم اضطراب متن احادیث فقهی است. ثانیاً، دو عامل اصلی اضطراب، اشتباه راویان و نسخه نویسان است؛ ثالثاً، مواجهه صاحب جواهر با حدیث مضطرب در چهار مرحله صورت گرفته است: شناسایی اضطراب، فرق گذاشتن بین روایت مضطرب فی الجملة و بالجمله، ترجیح یکی از گزارش ها، اعراض یا احتمال تخییر بنا بر شمول روایات علاجیه؛ رابعاً، پیامد های اضطراب متن حدیث را می توان در سه عرصه دلالت حدیث، حجیت آن در معارضه با دیگر ادله و تاثیرات آن بر فتوای فقیهان کاوید؛ سرانجام صاحب جواهر به چهارده موید برای ترجیح گزارشی از روایت مضطرب بر گزارش دیگر آن اشاره کرده که از جمله آن ها اضطراب بودن، شهرت و اجماع اعم از منقول و محصل، مخالفت با سیاق و خالی بودن کتب روایی یا نسخه اصلی است.

کلمات کلیدی:

: جواهر الکلام، اضطراب در متن حدیث، عوامل و پیامد های آن، مرجحات یک گزارش از روایت مضطرب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1756678>

